

Samråd om optjeningsprincippet – spørgsmål til skatteministeren og justitsministeren stillet af Kristian Thulesen Dahl (DF).

Samrådsspørgsmål K

Vil ministrene redegøre for det juridiske grundlag for, at regeringen har valgt ikke at administrere efter loven for udbetaling af børnefamilieydelse, når der gælder det ellers i Folketinget vedtagne optjeningsprincip?

Indledning

Jeg vil godt starte med at sige, at jeg forstår den bekymring, som - jeg går ud fra - er baggrunden for dagens samråd.

Bekymringen går på, om vi kan bevare og beskytte det velfærdssystem, som vi har opbygget i Danmark.

Jeg vil godt understrege, at det er en mærkesag for regeringen at bevare og beskytte det danske velfærdssamfund.

Sagens betydning

Når det er sagt, vil jeg dog benytte lejligh-

heden til at slå en række ting fast – og dermed ligesom min forgænger – mane til besindighed, inden jeg går til besvarelsen af det stillede spørgsmål.

Optjeningsprincippet
gælder stadig

For det første vil jeg godt understrege, at optjeningsprincippet fortsat gælder. Der er udelukkende tale om, at vi har været nødt til at ændre anvendelsen af optjeningsprincippet. Det vil sige, at perioder med bopæl eller beskæftigelse tilbagelagt i andre medlemsstater tæller med, når det vurderes, om en person, der er omfattet af EU-retten, har optjent ret til børnecheck. Det er vigtigt for mig at få dette slået fast.

For som nytiltrådt minister har det slået mig, at mange taler som om, at der ikke længere gælder et optjeningsprincip – og at EU-retten forbyder os at have et sådant princip. Det gør den ikke.

De økonomiske konsekvenser er begrænsede

For det andet vil jeg ligesom min forgænger understrege, at denne sag har begrænsede økonomiske konsekvenser. Sagen er skønnet til at koste staten ca. 30 mio. kr. i år og 15 mio. kr. årligt fremadrettet. Der er altså tale om et relativt

mindre beløb, når man tager i betragtning, at vi udbetaler børnecheck for i alt ca. 14,5 mia. kr. om året i Danmark.

Aflive myte om hvor længe udlændinge har ret til ydelse

Endelig vil jeg for det tredje understrege at udlændinge, der arbejder i Danmark i en kort periode, fx som jordbærplukkere i jordbærsæsonen, kun har ret til børnecheck i den periode, de arbejder i Danmark. Når udlændingen ikke længere er beskæftiget i Danmark, ophører retten til checken.

Efter pressens dækning af sagen har mange borgere let kunnet få den forkerte opfattelse af sagen; at Danmark skal fortsætte med at betale børnecheck, når udlændingen har forladt landet. Det skal vi naturligvis ikke.

Tilbage til spørgsmålet

Med disse ting slået fast, vil jeg vende tilbage til spørgsmålet. Jeg må forstå, at baggrunden for spørgsmålet er en undren hos Kristian Thulesen Dahl over, at regeringen kan beslutte at administrere i overensstemmelse med EU-retten i strid med dansk lovgivning – uden forinden at have ændret loven. Jeg har hørt, at Kristian Thulesen Dahl har stillet samme

spørgsmål til statsministeren ad flere omgange i folketingsalen – og også hørt statsministerens glimrende besvarelse af spørgsmålet.

Men jeg er glad for at få lejlighed til at uddybesvaret her sammen med justitsministeren, så vi kan få aflivet alle misforståelser om juraen i sagen.

De danske regler

De danske regler, der blev besluttet i 2010, indeholder et optjeningsprincip for retten til børnecheck, der også omfatter EU-borgere. Baggrunden for reglerne var et ønske om at sikre en reel tilknytning til Danmark for at kunne opnå fuld ydelsesudbetaling.

Bemærkningerne til lovforslaget

Det er forudsat i bemærkningerne til loven, at de danske myndigheder - ved vurderingen af, om en person har optjent ret til børnecheck – alene skal medregne bopæls- og beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt i Danmark.

Kommissionens henvendelse

Kommissionen rettede som bekendt henvendelse til Danmark i april 2013 om anvendelsen af optjeningsprincippet. Det var Kommissionens opfattelse, at den

danske anvendelse af optjeningsprincippet var i strid med det såkaldte sammenlægningsprincip i artikel 6 i forordning 883 om koordinering af de sociale sikringsordninger.

To domme fra EU-Domstolen

Efter indførelsen af optjeningsprincippet har EU-Domstolen afsagt to domme. I 2011, den såkaldte Bergström-dom og 2013, den såkaldte Chassart-dom. Begge domme bidrager til en ny forståelse af sammenlægningsprincippetets rækkevidde.

EU-Domstolen har fastslået i dommene, at sammenlægningsprincippet finder anvendelse, uanset at den person, der ansøger om en ydelse, endnu ikke har tilbagelagt beskæftigelsesperioder i den medlemsstat, hvori der ansøges om ydelsen.

Anvendelsen af sammenlægningsprincippet forudsætter således ikke, at der er tilbagelagt perioder i den medlemsstat, der skal foretage sammenlægningen.

Meddelt Kommissionen at ændre praksis og ændre loven

Efter en grundig juridisk vurdering af Kommissionens henvendelse og en nøje gennemgang af de to domme konkluderede regeringen, at det ikke var muligt at

opretholde kravet om en vis beskæftigelses- eller bopælsperiode alene i Danmark. Perioder i andre medlemslande skal tælles med, når det vurderes, om en person, der er omfattet af EU-retten, har optjent ret til børnecheck.

Det har vi før sommerferien meddelt Kommissionen. Udbetaling Danmark, som administrerer børnechecken, er tillige blevet bedt om at ændre praksis. Da der er tale om en forordning, som er umiddelbart gældende i Danmark, blev praksis lagt om med det samme. Regeringen har samtidigt bebudet, at vi agter at fremsætte lovforslag, hvor vi får tilpasset bemærkningerne til loven.

Rammerne for EU-samarbejdet

Det er regeringens holdning, at Danmark skal overholde sine EU-retlige forpligtelser. Det er nu engang de rammer, vi arbejder inden for. Jeg er klar over, at Dansk Folkeparti mener, at vi burde have ført en sag om spørgsmålet ved EU-Domstolen. Her er vi dog uenige. Det er regeringens opfattelse, at der kun bør føres en sag ved EU-Domstolen, hvis der er juridiske holdepunkter for at være uenig i Kommissionens opfattelse af, hvad der

følger af EU-retten.

Forordninger gælder umiddelbart i alle medlemsstater

Det følger af EUF-Traktaten, at forordninger er almen gyldige og dermed gælder umiddelbart i alle medlemsstater. Regeringen har således været forpligtet til at ændre administrationen af optjeningsprincippet i forhold til personer omfattet af EU-retten med det samme – også inden et lovforslag bliver fremsat.

Den fremgangsmåde, som regeringen har anvendt i denne sag, er derfor helt efter bogen.

Afslutning - opfordring til partierne om at udvise ansvarlighed

Jeg vil derfor afslutningsvist appellere til folketingets partier om, at vi samarbejder om også at få bragt bemærkningerne til 2010-loven i overensstemmelse med EU-retten.

Jeg håber således på, at vi får nogle gode og konstruktive drøftelser her i slutningen af måneden om det lovforslag, regeringen planlægger at fremsætte. Det var mine ord – så vil jeg kort overlade ordet til justitsministeren.